Dosarul: nr.2r-1427/23(2-23038628-02-2r-25042023)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - M. Frunze

D E C I Z I E

19 iunie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii: Vitalie Cotorobai și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Radion Bordian în interesele lui Bulan Ivan împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.03.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan împotriva lui Buga Dmitrii privind încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere,-

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 14 martie 2023, avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Buga Dmitrii cu privire la încasarea datoriei în mărime de 18500 Euro, penalității în mărime de 9365 Euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 3061,51 Euro.
2. Totodată, concomitent cu depunerea acțiunii, avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, acțiuni în întreprinderi înregistrate la Camera Înregistrării de Stat precum și conturile bancare ale pîrîtului Buga Dmitrii în limita valorii acțiunii.
3. În argumentarea cererii de asigurare a acțiunii reclamantul a relatat că, necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii se impune reieșind din refuzul pârâtului de a executa obligațiunea certă pe care și-a asumat-o față de reclamant, iar obligația de restituire a împrumutului a ajuns de mult timp la scadență, creîndu-se suficiente temeiuri de considera că o posibilă hotărâre de admitere a acțiunii nu va putea fi executată.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.03.2023, cererea avocatului Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.
5. La data de 06.04.2023, avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan a contestat cu recurs încheierea din 27.03.2023, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective cu admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

6. În motivarea cererii de recurs, avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan a invocat că, încheierea contestată este nefondată, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.
7. Indică că, instanța de fond neîntemeiat a invocat ca motiv de respingere a cererii de asigurare a acţiunii faptul, că nu au fost prezentate careva probe sau indicii ce ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti şi care ar putea pune obstacole în privinţa viitoarei eventuale hotărâri judiciare.
8. Relevă că, anume acest risc persistă în cauza din speţă, deoarece pîrîtul se eschivează la propriu de la executarea obligaţiunilor ce nasc din contractul de împrumut din 01 mai 2021, nu răspunde la telefon, evită orice întîlnire cu reclamantul, iar din informaţia preluată de la persoane din anturajul pîrîtului, acesta ar fi plecat în afara hotarelor ţării, manifestînd rea credinţă certă faţă de obligaţiunile sale contractuale.
9. Susține că, intimatul cunoscând despre litigiu şi despre probabilitatea să fie încasate de la el sumele valoroase, inclusiv penalităţi de înîrziere, cu siguranţă poate realiza intenţia de înstrăinare a bunurilor aflate în proprietate şi scoatere a mijloacelor băneşti din conturi.
10. Consideră că, instanţa de fond la emiterea încheierii contestate, nu a apreciat obiectiv argumentele aduse de reclamant în favoarea admiterii cerinţei de asigurare a acţiunii şi eronat a dispus asupra respingerii acesteia, prin ce a adus ingerinţe dreptului legal al reclamantului de a beneficia de garanţiile oferite de legiuitor întru asigurarea executării creanţei sale evidente.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

11. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
12. La caz, Colegiul civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.03.2023 a fost contestată cu recurs de acesta la 06.04.2023, iar astfel, în lipsa altor indici privind data comunicării actului judecătoresc contestat, Colegiul notează că recursul declarat de avocatul Radion Bordian în interesele lui Bulan Ivan este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

13. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul pasibil admiterii, cu casarea încheierii și soluționarea prin decizie problema respectivă, reieșind din următoarele considerente.
14. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
15. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
16. Potrivit art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept c) să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.
17. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.
18. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
19. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Potrivit alineatului (2) același articol, neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
20. Din textul art.11 Cod civil se desprinde că, (1) buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.
21. Articolul 12 Cod civil arată că, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi

uzanțele şi practicile pertinente.
22. Potrivit art.13 Codul citat, (1) niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinînd cont de natura şi consecinţele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive. (3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.
23. În conformitate cu dispozițiile art.14 același Cod, (1) nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.
24. În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
25. În conformitate cu prevederile art.174 alin.(1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.
26. În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pîrîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a[1]) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pîrîtului; b) să interzică pîrîtului săvîrșirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvîrșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligații față de el; d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.

27. Totodată, Colegiul reiterează și prevederile art.177 alin.(1) CPC, care reglementează expres că, cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

28. Aşadar, pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acțiunii Colegiul constată că, această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri, astfel încît instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.
29. Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acțiunii este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pîrîtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărîri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.
30. La caz, Colegiul civil notează că, la data de 14 martie 2023, avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Buga Dmitrii cu privire la încasarea datoriei în mărime de 18500 Euro, penalității în mărime de 9365 Euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 3061,51 Euro.
31. Concomitent cu depunerea acțiunii, avocatul Radion Bordian în interesele lui Bulan Ivan a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, acțiuni în întreprinderi înregistrate la Camera Înregistrării de Stat precum și conturile bancare ale pîrîtului Buga Dmitrii în limita valorii acțiunii.
32. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.03.2023, cererea avocatului Radion Bordian în interesele lui Bulan Ivan privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.
33. La data de 06.04.2023, avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan a contestat cu recurs încheierea din 27.03.2023, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective cu admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii.
34. Din materialele cauzei și textul acțiunii Colegiul civil denotă că, între reclamantul Bulan Ivan și pârâtul Buga Dmitrii sunt instalate raporturi juridice civile sub forma unui contract de împrumut încheiat la 01.05.2021 /f.d.12-13/, fiind înscris în textul acestuia faptul primirii cu împrumut de către pârât de la reclamant a unei sume bănești de 28500 Euro și obligația restituirii acesteia de împrumutat,

potrivit pct.1.2 din contract, în 3 tranșe: 10000 Euro să fie restituite pînă la 01.07.2021; 10000 Euro să fie restituite pînă la 01.09.2021 și 8500 Euro să fie restituite pînă la 01.10.2021.
35. Prin acțiunea înaintată, reclamantul solicită încasarea de la pârâtul Buga Dmitrii a datoriei în mărime de 18500 Euro, penalității în mărime de 9365 Euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 3061,51 Euro.
36. La fel, Colegiul civil consideră necesar de a nominaliza că, reclamantul speței a exercitat sarcina soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, însă pârâtul Buga Dmitrii în pofida obligațiilor asumate, a lăsat fără soluție somația de executare.
37. Mai mult, Colegiul civil are suficiente temeiuri de a considera că, pîrîtul speței manifestă un comportament ieșit din limitele bunei-credințe pe motiv că, în prezența mențiunilor de rigoare ale agentului poștal /f.d.16/ cu înscrierea ”nereclamat” de la adresa de domiciliu, se determină intenția de a eschiva de la executare în deplină măsură și cu bună-credință a obligațiilor debitoriale asumate anterior.
38. În circumstanțele enunțate, Colegiul ține să scoată în evidență că, la dosar lipsește vreo informație scrisă și/sau o altă dovadă a acțiunii pârâtului în sensul soluționării somației și, după caz, a executării obligațiilor asumate, dând astfel dovadă de ignorare a obligației civile de a acționa cu bună-credință în raport cu participanții la raportul juridic nominalizat.
39. În formula constatărilor enunțate mai sus, raportând prevederile normelor legale la circumstanțele speței, ținând cont de instituția măsurilor asiguratorii într-un proces civil raportat la scopurile pentru care acesta se aplică, Colegiul conchide ca neîntemeiată concluzia primei instanțe de respingere a cererii reclamantului privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii indicată supra. Or, acțiunea are ca obiect încasarea unei datorii impunătoare și, la caz Colegiul civil a notat lipsa vreo unui indiciu că, pârâtul ar fi întreprins careva măsuri în sensul gestionării adecvate a pretențiilor formulate, or, în condițiile neonorării în termen a obligațiilor asumate, Colegiul civil are suficiente temeiuri de a considera că, acesta și în continuare va fi în măsură să întreprindă acțiuni în sensul punerii în imposibilitate a executării unei eventuale hotărâri judecătorești la caz.
40. În asemenea condiții, cât și ținând cont de cuantumul pretențiilor formulate, Colegiul relevă existența unui pericol real că în cazul neaplicării măsurilor de asigurare a acțiunii executarea hotărârii judecătorești să devină imposibilă.
41. Or, asigurarea acțiunii este un instrument important care după natura sa contribuie la protejarea drepturilor participanților la proces și în așa sens asigură eficiența justiției, urmărind astfel scopul de a asigura executarea actului judecătoresc pronunțat, precum şi să contribuie la păstrarea situației existente între părțile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanța de judecată.
42. În astfel de circumstanțe neaplicarea măsurilor de asigurare în prezenta speță

va avea consecințele stabilite de art.174 alin.(1) CPC, circumstanță ce denotă necesitatea aplicării acestora, or, măsurile de asigurare solicitate sunt în raport direct cu scopul măsurilor de asigurare a acțiunii instituit de Lege şi cu obiectul litigiului examinat.
43. Mai mult decât atît, Colegiul conchide că în prezenta speță se întrunesc temeiurile stabilite de art.174 CPC pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Or, din conținutul acestei norme reiese că măsurile de asigurare prevăzute de art.175 CPC pot fi aplicate doar în cazul în care neaplicarea acestora va face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.
44. Astfel, în conceptul cadrului normativ enunțat, măsurile de asigurarea se prezintă drept acțiuni procesuale cu caracter temporar, menite să asigure executarea unui eventual act judecătoresc de dispoziție, sau, după caz-arbitral.
45. Totodată, respectivele măsuri urmează a fi luate doar în cazul în care instanței i se aduc probe care ar demonstra faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unui eventual act de dispoziție judecătoresc.
46. În consecință, coroborând dispozițiile acestei norme cu cele expuse la art.118 alin.(1) CPC, Colegiul conchide că partea care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, în speță, reclamantul a probat că neaplicarea măsurilor de asigurare va face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

47. Colegiul reține că potrivit jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, procedura de executare este interpretată prin prisma dispozițiilor art.6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, dreptul la justiție garantat de această normă protejează în egală măsură şi punerea în executare a hotărârilor judecătorești (cauza Burdov c. Rusiei, din 07.05.2002, Ruianu c. României din 17.06.2003, etc.).
48. În ordinea celor enunțate, reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, dat fiind că încheierea primei instanțe este nefondată, iar argumentele recurentului sunt justificate din punct de vedere al atingerii scopului aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea contestată în speță și a soluționa problema în fond prin admiterea parțială a cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii în limita datoriei de bază.
49. Totodată, Colegiul civil notează ca fiind lipsită de eficiență în atingerea scopului pentru care se instituie măsurile asiguratorii într-un proces civil cerința de aplicare a sechestrului pe acțiunile deținute de pîrît în întreprinderi înregistrate la Camera Înregistrării de Stat, or această, în condițiile speței, în fapt nu ar fi în măsură să acopere sau să fortifice garantarea executării unei eventuale hotărîri judecătorești.

50. În conformitate cu prevederile art.427 lit.c), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Radion Bordian în interesele lui Bulan Ivan.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.03.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Bordian Radion în interesele lui Bulan Ivan împotriva lui Buga Dmitrii privind încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere şi prin decizie se soluționează problema în fond prin care:

Se admite parțial cererea avocatului Radion Bordian în interesele lui Bulan Ivan cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Se aplică sechestru pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești aflate în conturile bancare ale pîrîtului Buga Dmitrii, a.n. *****, c/p *****, domiciliat în *****, în limita datoriei de bază de 18500 (optsprezece mii cinci sute) Euro.

În restul pretins, cererea de asigurare a acțiunii se respinge.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței
Judecătorul Victoria Sîrbu

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Dorin Dulghieru